

## OPINIA

### KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 30 lipca 2015 r.

#### **w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania**

Krajowa Rada Sądownictwa, po zapoznaniu się z poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania opiniuje go negatywnie.

W ocenie Rady proponowana treść art. 199 § 5 Kodeksu karnego jest wadliwa z punktu widzenia reguł tworzenia norm prawa karnego materialnego. Sformułowanie projektowanego przepisu uchybia regule jasnego i jednoznacznego wyrażania norm tak, by wyrażały one czytelnie intencje ustawodawcy. Projektodawca używa zwrotów niejednoznacznych lub niekonkretnych zarówno, kiedy mowa o czynności wykonawczej („zachowania o charakterze seksualnym”, „zachowania odnoszące się do płci”), jak również kiedy chodzi o prawnie relewantny skutek jako znamię czynu zabronionego („naruszenie godności innej osoby”). Doprecyzowanie znamion przestępstwa poprzez sformułowanie „w szczególności poprzez stworzenie zastraszającej, wrogiej, poniżającej atmosfery” jest niewystarczające. Zwrot „w szczególności” jest w zasadzie semantycznie pusty. Nie ogranicza on możliwości rozszerzania zakresu normy, co budzi poważne wątpliwości z punktu widzenia reguły dookreśloności norm prawa karnego materialnego. Dość enigmatyczne sformułowanie o stworzeniu przez zachowanie sprawcy „zastraszającej, wrogiej, poniżającej atmosfery” właściwe jest raczej publicystyce niż językowi norm.

W dalszej kolejności Rada zwraca uwagę, że umiejscowienie projektowanego typu przestępstwa w art. 199 Kodeksu karnego jest nietrafne. Z dotychczasowej treści art. 199 Kodeksu karnego wynika, że artykuł ten zawiera przepisy, których wspólnym elementem jest to, że doszło do nieakceptowanego z punktu widzenia prawa karnego obcowania płciowego lub poddania się (wykonania) innej czynności seksualnej. Tymczasem projektowany art. 199 § 5 Kodeksu karnego tworzy nowy typ czynu zabronionego, który nie ma nic wspólnego z obcowaniem płciowym lub poddaniem się (wykonaniem) innej czynności

seksualnej. W tym miejscu dodać należy, że zbędne jest formułowanie przepisu, który penalizuje zarówno dokonane, jak i usiłowane przestępstwo („ma na celu doprowadzenie lub doprowadza”), albowiem z ogólnych reguł Kodeksu karnego wynika wprost, że odpowiada za usiłowanie, kto w zamiarze popełnienia czynu zabronionego swoim zachowaniem bezpośrednio zmierza do jego dokonania, które jednak nie następuje (art. 13 § 1 kk), zaś sąd wymierza karę za usiłowanie w granicach zagrożenia przewidzianego dla danego przestępstwa (art. 14 § 1 kk).

Odnośnie projektowanych zmian ustawy z dnia 3 grudnia 2010 r. o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania (Dz. U. 2010, Nr 254, poz. 1700) w ocenie Rady zmiana art. 8 polegająca na dodaniu zwrotu „w szczególności” we wstępnej części ustępu 1 tego przepisu nie została w wystarczający sposób uzasadniona. Należy uznać ją za zbędną, a katalog zawarty w art. 8 ust. 1 pkt 1-4 ustawy za wystarczający z punktu widzenia celów ustawy. Również zmiana art. 13 ust. 1 w/w ustawy wydaje się zbędna, stanowiąc w istocie powtórzenie treści art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego. Nie można również zaakceptować treści projektowanego art. 13 ust. 1a w/w ustawy. Ustawowe ustalenia minimalnej kwoty odszkodowania lub zadośćuczynienia doprowadzi w konsekwencji do sytuacji, gdy świadczenia te będą przyznawane osobie, która nie wykazała wysokości swoich roszczeń, albo której udowodnione roszczenia będą niższe niż kwota minimalna. Prowadzić to będzie do rozstrzygnięć niesprawiedliwych.